

VLAAMS-NATIONALE RAAD, op initiatief van Were Di, TAK (Taal-Aktie-Komitee) en VMO (Vlaamse Militanten Orde) op 21 oktober 1973 te Schepdaal opgericht als overkoepelend orgaan van 27 nationalistische verenigingen. De eerste voorzitter Karel Dillen werd in april 1974 opgevolgd door Herman Wagemans. De Vlaams-Nationale Raad wil los van de Vlaamse Volksbeweging en van de Volksunie politieke druk uitoefenen op de partijen. Op 22 september 1974 hield hij zijn tweede landdag te Borgerhout met als sprekers o.m. M. Brauns en K. Dillen.

JANINE BEYERS-BELL

VLAAMS-NATIONALE STUDENTENUNIE
(VNSU), ontstaan onder de naam Volksunie-stu-
denten omstreeks de verkiezingen van 1958 aan

de universiteiten te Leuven en Gent. Tot de stichters behoorden te Leuven Piet Mulder en Jan Kauffman, te Gent Oscar Renard en Ward Lissens. Na een paar jaar werd de naam gewijzigd in VNSU.

Hoewel beschouwd als de studentenorganisatie van de Volksunie, bestaat er in feite geen rechtstreekse band met deze partij. Te Leuven en Gent was de VNSU naast (en tegen) het Katholiek Vlaams Hoogstudentenverbond (KVHV) opgericht. Een dubbel lidmaatschap kwam echter betrekkelijk veel voor. De evolutie liep later uiteen: in Gent werd het KVHV omstreeks 1965 opgedoekt en werd het heropgericht in 1969 door een groep afgescheidenen uit de VNSU. In Leuven ging in 1974 de VNSU in haar geheel naar het KVHV over. In andere centra waren de lotgevallen van VNSU nog wisselvalliger, met jaren van afwezigheid en dan heroprichting, met hoogten en laagten. In de periode 1967-'68 bestonden er afdelingen te Antwerpen, Brussel, Gent, Kortrijk, Leuven en Mechelen. Pogingen om tot nationale coördinatie te komen mondden uit in de stichting van VNSU-Nationaal vzw. Na enkele jaren raakte dit overkoepelend orgaan, dat niet aan de verwachtingen beantwoordde, in de vergeethoek. Het ontbreken van nationale samenwerking tussen de verschillende centra en het uitsluitend op de eigen universiteit afgestemd zijn maakte de afdelingen kwetsbaar. Een tijd lang bestond er een *modus vivendi* met de Jong-Vlaamse Studentengemeenschap (JVSG), die zich meer tot het niet-universitair hoger onderwijs richtte, in centra waar geen VNSU bestond. De VNSU heeft zich nooit uitsluitend tot universiteitsstudenten beperkt.

Het programma van de VNSU was uiteraard Vlaams-nationalistisch. Van het begin af stonden federalisme, amnestie en de problemen van de Vlaamse strijd centraal. De acties liepen van verzet tegen de talentelling over de eis tot zetelaanpassing naar de strijd tegen de uitbreiding van Brussel en de taalfaciliteiten, en vóór de overheveling van Leuven-Frans, de grondwetsherziening en de verdere gewestvorming. Ook plaatselijke acties, zoals tegen Franse filmvertoningen te Gent, vonden herhaaldelijk plaats. Daarnaast kwam de VNSU vanzelf tot de problematiek van de universitaire expansie, van het wetenschapsbeleid, van het niet-universitair hoger onderwijs en van de studentenpolitiek zelf. Vooral sinds 1968 trad de studentenbeweging aan de universiteiten in een nieuwe fase, en in de problemen rondom de universitaire hervorming was het standpunt van de VNSU niet zo eenvoudig te bepalen. De belangrijkste rol speelde VNSU te Gent, waar ze bij de algemene studentenverkiezingen aan de Rijksuniversiteit in 1967 en '68 respectievelijk 35 % en 40 % van de stemmen behaalde, in fel partijpolitiek gekleurde confrontaties met andere politieke studentenorganisaties. Sindsdien is de VNSU sterk geëngageerd in de studentenpolitiek te Gent en speelt ze een belangrijke rol in de sociale sector van de studentenvoorzieningen (waar een zekere mate van studentenbeheer bestaat) en in de overlegorganen met de universitaire overheid. Vertegenwoordigers zetelden in de Raad van Beheer van de universiteit, als waarnemers in de beginperiode (1969), als rechtstreeks gekozenen sinds de universitaire hervorming. Daarnaast behoudt

de VNSU haar traditionele belangstelling voor thema's als federalisme, amnestie, verdediging van Vlaams Brabant, van de streek van Ronse en de Voer. Talrijke acties werden om deze en andere Vlaamse strijdobjecten gevoerd.

WIM VAN DER ELST